

Senat Fakultete za uporabne družbene študije v Novi Gorici je na svoji 11. redni seji dne 23. 6. 2026 sprejel

STRATEGIJA SPODBUJANJA RABE SLOVENŠČINE NA FAKULTETI ZA UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE V NOVI GORICI KOT STROKOVNEGA IN ZNANSTVENEGA JEZIKA

sprejeta na 11. redni seji senata dne 23. 6. 2026

1. Namen dokumenta

Ta strategija **določa načine, cilje in kazalnike**, s katerimi Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici (FUDŠ) spodbuja razvoj in rabo slovenščine kot strokovnega in znanstvenega jezika v skladu s petim odstavkom 15. člena Zakona o visokem šolstvu (ZViS-1).

Strategija opredeljuje tudi **spremljanje** njenega uresničevanja v okviru rednih samoevalvacij ter upošteva razvoj internacionalizacije visokošolskega prostora in vključevanje fakultete v mednarodno akademsko okolje.

Strategija se uporablja za:

- študijske procese,
- znanstvenoraziskovalno delo,
- strokovno delo,
- založniško dejavnost,
- mednarodno sodelovanje,
- javno komuniciranje fakultete.

2. Pravne podlage

Strategija temelji na:

- Zakonu o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 56/25) (ZViS-1), zlasti 15. členu,
- Merilih za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Uradni list RS, št. 8/26),
- Statutu FUDŠ z dne 12. 11. 2025,
- Poslovniku kakovosti ter drugih internih aktih fakultete
- samoevalvaciji.

Peti odstavek 15. člena ZViS-1 določa, da visokošolski zavodi skrbijo za razvoj slovenščine kot strokovnega oziroma znanstvenega jezika tako, da z izdelano strategijo rabe slovenščine spodbujajo njeno rabo pri:

- objavljanju znanstvenih del,
- objavljanju strokovnih del,
- objavljanju poljudnoznanstvenih del,
- objavljanju preglednih znanstvenih del,
- pripravi in objavljanju terminoloških slovarjev.

Zakon določa tudi, da visokošolski zavodi uresničevanje strategije preverjajo v okviru rednih samoevalvacij.

Fakulteta področja, pogoje in način izvajanja študijskih programov oziroma delov študijskih programov v tujem jeziku podrobneje ureja s statutom oziroma drugimi internimi akti, pri čemer se strategija rabe slovenščine uporablja kot razvojni in kakovostni dokument za spremljanje položaja slovenščine kot učnega, strokovnega in znanstvenega jezika.

3. Temeljna izhodišča strategije

FUDŠ pri uresničevanju strategije izhaja iz naslednjih načel:

- slovenščina je temeljni učni, strokovni in znanstveni jezik fakultete,
- FUDŠ zagotavlja pravico študentov, da se izražajo in izpopolnjujejo v slovenskem jeziku, v skladu z zakonom, pri čemer se uporaba tujih jezikov izvaja le v primerih in pod pogoji, ki jih dopuščajo zakon, akreditirani študijski programi in interni akti fakultete,
- razvoj internacionalizacije ne zmanjšuje pomena razvoja slovenske strokovne terminologije,
- uporaba tujih jezikov pri raziskovalnem in pedagoškem delu je dopolnilna in razvojno usmerjena,
- študentom, zaposlenim in širši javnosti morajo biti ključne informacije in vsebine dostopne tudi oziroma najprej v slovenskem jeziku,
- kazalniki izvajanja strategije morajo biti postavljeni smiselno, razvojno in ob upoštevanju posebnosti posameznih študijskih področij ter internacionalizacije.

FUDŠ priznava, da sodobno visokošolsko okolje zahteva aktivno vključevanje v mednarodni akademski prostor, objavljanje v mednarodnih znanstvenih revijah ter izvajanje posameznih aktivnosti v tujih jezikih. Zato strategija temelji na uravnoteženem razvoju internacionalizacije ob hkratnem ohranjanju ter razvoju slovenščine kot strokovnega in znanstvenega jezika.

4. Strateški cilji

4.1 Krepitev slovenščine v pedagoškem procesu

- Zagotavljanje izvajanja študijskih programov v slovenskem jeziku.
- Spodbujanje priprave študijskih gradiv v slovenščini.
- Razvoj strokovne terminologije v slovenskem jeziku.
- Zagotavljanje ustrezne jezikovne kakovosti učnih gradiv.

4.2 Krepitev slovenščine v raziskovalnem in strokovnem delu

- Spodbujanje objavljanja znanstvenih in strokovnih prispevkov v slovenskem jeziku.
- Spodbujanje priprave monografij in učbenikov v slovenščini.
- Spodbujanje priprave terminoloških slovarjev, glosarjev in strokovnih zbirk izrazov.
- Uporaba slovenskega strokovnega izrazja v raziskovalnih projektih.

4.3 Dostopnost strokovnih vsebin slovenski javnosti

- Priprava poljudnoznanstvenih vsebin v slovenskem jeziku.
- Organizacija strokovnih dogodkov v slovenskem jeziku.
- Objava strokovnih vsebin na spletni strani fakultete v slovenščini.

4.4 Uravnotežen razvoj internacionalizacije in slovenščine

- Spodbujanje dvojezičnosti brez zmanjševanja vloge slovenščine.
- Zagotavljanje slovenskih različic ključnih dokumentov in študijskih vsebin.
- Ohranjanje slovenskega strokovnega izrazja tudi pri izvajanju predmetov v tujem jeziku.
- Spodbujanje vključevanja slovenske terminologije v mednarodne raziskovalne in pedagoške aktivnosti.

5. Ukrepi za uresničevanje strategije

5.1 Pedagoško področje

Fakulteta:

- pripravlja in posodablja učna gradiva v slovenskem jeziku,
- spodbuja uporabo slovenske strokovne terminologije pri predavanjih in seminarskem delu,
- zagotavlja slovenske učne načrte in opise predmetov,
- spodbuja pripravo zaključnih del v slovenskem jeziku,
- zagotavlja obvezen povzetek vsebine doktorske disertacije v slovenskem jeziku v obsegu 10 odstotkov celotnega besedila v primeru, da je doktorska disertacija napisana v tujem jeziku,
- organizira jezikovno podporo za izboljšanje akademskega pisanja.

5.2 Raziskovalno in založniško področje

Fakulteta:

- spodbuja objavljanje znanstvenih člankov, poglavij v znanstvenih monografijah in znanstvenih monografij v slovenskem jeziku ter objavo vsaj enega znanstvenega članka, poglavja v znanstveni monografiji ali znanstvene monografije v slovenskem jeziku v posameznem izvolitvenem obdobju,
- vključuje kriterij prispevka k udejstvovanju v nacionalnih strokovnih razpravah v slovenskem jeziku ter drugih primerljivih strokovnih aktivnostih, ki imajo vpliv na skupnost, industrijo, javne politike, zakonodajo, prakso ali poklicne standarde,
- podpira izdajo strokovnih publikacij v slovenščini,

- zagotavlja povzetek prispevkov v reviji fakultete v slovenščini,
- vodi evidenco novo izdanih publikacij Založbe FUDŠ v slovenskem jeziku,
- spodbuja sodelovanje pri pripravi terminoloških priročnikov,
- objavlja povzetke raziskav na spletni strani v slovenskem jeziku,
- objavlja dogodke in rezultate projektov na družbenih omrežjih v slovenščini.

5.3 Javna komunikacija

Fakulteta:

- zagotavlja slovensko različico spletne strani,
- pripravlja in objavlja obvestila, pravilnike in ključne informacije v slovenskem jeziku,
- pripravlja strokovne prispevke za medije v slovenščini,
- uporablja slovenščino na strokovnih dogodkih in promocijskih gradivih.

5.4 Mednarodno sodelovanje

Fakulteta:

- tujim študentom in učiteljem omogoča dostop do osnovnega učenja slovenščine,
- pri predmetih v tujem jeziku ohranja tudi slovensko strokovno terminologijo,
- zagotavlja vzporedno slovensko dokumentacijo pri izvajanju delov študijskih programov v tujem jeziku,
- spodbuja ravnotežje med mednarodno prepoznavnostjo fakultete in razvojem slovenskega strokovnega jezika.

6. Kazalniki uspešnosti

Kazalniki izvajanja strategije se določajo smiselno, razvojno in ob upoštevanju:

- posebnosti študijskih področij,
- stopnje internacionalizacije,
- mednarodnega raziskovalnega sodelovanja,
- izvajanja posameznih predmetov ali aktivnosti v tujih jezikih,
- dostopnosti mednarodne literature.

FUDŠ ne postavlja vseh kazalnikov na raven 100 %, saj takšen pristop ne bi ustrezal sodobnemu mednarodnemu visokošolskemu prostoru. FUDŠ kazalnike razume kot razvojne kazalnike, ki se presojujejo ob upoštevanju narave posameznih študijskih področij, mednarodne raziskovalne vpetosti in načina izvajanja študijskih programov. Cilj fakultete je zagotavljanje ustreznega ravnotežja med internacionalizacijo in sistematičnim razvojem slovenščine kot strokovnega in znanstvenega jezika. Za spremljanje uresničevanja strategije fakulteta spremlja zlasti:

Področje	Kazalnik
Pedagoško delo	Delež akreditiranih študijskih programov, izvedenih v slovenskem jeziku / na študijsko leto
Pedagoško delo	Delež učnih načrtov študijskih programov v slovenskem jeziku / študijsko leto
Pedagoško delo	Delež zaključnih del v slovenskem jeziku / koledarsko leto
Znanstveno-raziskovalno in strokovno delo	Število znanstvenih in strokovnih objav zaposlenih v slovenščini / koledarsko leto
Javna dejavnost in komunikacija	Število dogodkov v slovenskem jeziku / koledarsko leto
Kakovost	Ugotovitve samoevalvacijskih poročil

Leto 2026 predstavlja izhodiščno oziroma bazno leto za vzpostavitev evidenc in določitev začetnih vrednosti kazalnikov.

7. Spremljanje in samoevalvacija

Uresničevanje strategije se spremlja v okviru letnih samoevalvacijskih postopkov.

Komisija za kakovost v sodelovanju s strokovnimi službami fakultete:

- najmanj enkrat letno pregleda izvajanje strategije,
- analizira doseganje kazalnikov,
- pripravi predloge izboljšav,
- ugotovitve vključi v samoevalvacijsko poročilo, ki ga sprejme senat fakultete.

Prvo sistematično spremljanje izvajanja strategije bo vključeno v samoevalvacijsko poročilo za leto 2027. Leto 2026 bo namenjeno vzpostavitvi sistema spremljanja, oblikovanju evidenc, določitvi izhodiščnih vrednosti kazalnikov ter pripravi metodoloških in organizacijskih podlag za izvajanje strategije.

V začetnem obdobju izvajanja strategije bo poudarek predvsem na:

- vzpostavitvi evidence kazalnikov,
- spremljanju stanja na področju rabe slovenščine,
- oblikovanju izhodiščnih vrednosti kazalnikov,
- postopnem določanju razvojnih ciljev.

Samoevalvacijsko poročilo vsebuje:

- analizo izvajanja ukrepov,
- pregled doseženih kazalnikov,

- primere dobrih praks,
- predloge korektivnih ukrepov.

8. Zaključek

Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici s Strategijo spodbujanja rabe slovenščine kot strokovnega in znanstvenega jezika potrjuje svojo **zavezanost razvoju, ohranjanju in aktivni uporabi slovenščine** v visokošolskem prostoru. Fakulteta razume slovenščino kot temeljni jezik pedagoškega, strokovnega in institucionalnega delovanja, hkrati pa prepoznava pomen internacionalizacije ter vključevanja v mednarodno raziskovalno in akademsko okolje.

Strategija temelji na načelu **uravnoveženega razvoja slovenščine in internacionalizacije**. Uporaba tujih jezikov pri pedagoškem in raziskovalnem delu praviloma ne nadomešča slovenskega jezika, temveč njegovo uporabo dopolnjuje in nadgrajuje predvsem v okviru mednarodnega sodelovanja, mobilnosti ter znanstvenega raziskovanja.

Fakulteta bo **izvajanje strategije postopno razvijala** prek priprave ustreznih evidenc, spremljanja kazalnikov, razvoja slovenske strokovne terminologije, spodbujanja objavljanja strokovnih in znanstvenih vsebin v slovenskem jeziku ter vključevanja vsebin v redne postopke samoevalvacije in zagotavljanja kakovosti.

Leto 2026 bo predstavljalo pripravljalno in vzpostavitveno obdobje za oblikovanje sistema spremljanja in določitev izhodiščnih vrednosti kazalnikov, prvo sistematično spremljanje izvajanja strategije pa bo vključeno v samoevalvacijsko poročilo za leto 2027.

S strategijo fakulteta zagotavlja dolgoročen in razvojno usmerjen pristop k ohranjanju ter krepitvi slovenščine kot strokovnega in znanstvenega jezika v sodobnem visokošolskem prostoru.

izr. prof. dr. Petra Kleindienst

dekanica